Dosarul nr. 21r-2387/23 Judecător: Gorceac Alina
nr. electronic 1-23068114-02-21r-05102023 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana

D E C I Z I E

7 decembrie 2023 mun. Chişinău

Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău
Având în componenţa sa pe:
Preşedintele şedinţei de judecată, judecătorul Bulhac Ion
Judecătorii Lîsîi Ghenadie
Morozan Ghenadie

Judecând în ordine de recurs, recursul directorului Penitenciarului nr. 4 Cricova, comisar șef de justiție, Falcă Vitalie, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 21 august 2023, prin care a fost admisă plângerea condamnatului Zamari Ruslan împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, s-a constatat faptul că condamnatul Zamari Ruslan, născut la *****, a fost deţinut în perioada 24.03.2022-06.02.2023, în Penitenciarul nr. 11 Bălţi, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului si a libertăţilor fundamentale, s-a redus pedeapsa condamnatului Zamari Ruslan, născut la *****, pentru perioada totală de 83 zile, în care s-a aflat în detenţie provizorie în Penitenciarul nr. 11 Bălţi, în condiţiile art.385 alin. (5) din Codul de procedură penală, cu 166 (una sută şaizeci şi şase) zile, s-a redus pedeapsa condamnatului Zamari Ruslan, născut la *****, pentru perioada totală de 236 zile, în care s-a aflat în detenţie cu statut de condamnat în Penitenciarul nr. 11 Bălţi, cu calcularea a 1 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie, cu 23 (douăzeci şi trei) zile, s-a redus termenul pedepsei definitive stabilite condamnatului Zamari Ruslan, născut la *****, în total cu 189 (una sută optzeci şi nouă) zile, în privinţa perioadei rămase de 6 (şase) zile, cu titlu de despăgubire, s-a acordat condamnatului Zamari Ruslan, născut la *****, suma de bani în mărime de 300 (trei sute) lei, şi anume o unitate convenţională pentru o zi în care condamnatul a suferit încălcarea condiţiilor de detenţie, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanţelor al R.M..

Procedura de înștiințare a părților a fost îndeplinită.

Termenul de examinarea a cauzei în instanța de recurs, 5 octombrie 2023-7 decembrie 2023.

Examinând probele din dosar, în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

A C O N S T A T A T:

1. La 11.05.2023, condamnatul Zamari Ruslan a înaintat o plângere împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, cu reducerea pedepsei.
2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 21 august 2023, a fost admisă plângerea condamnatului Zamari Ruslan împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, s-a constatat faptul că condamnatul Zamari Ruslan, născut la *****, a fost deţinut în perioada 24.03.2022-06.02.2023, în Penitenciarul nr. 11 Bălţi, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului si a libertăţilor fundamentale, s-a redus pedeapsa condamnatului Zamari Ruslan, născut la *****, pentru perioada totală de 83 zile, în care s-a aflat în detenţie provizorie în Penitenciarul nr. 11 Bălţi, în condiţiile art.385 alin. (5) din Codul de procedură penală, cu 166 (una sută şaizeci şi şase) zile, s-a redus pedeapsa condamnatului Zamari Ruslan, născut la *****, pentru perioada totală de 236 zile, în care s-a aflat în detenţie cu statut de condamnat în Penitenciarul nr. 11 Bălţi, cu calcularea a 1 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie, cu 23 (douăzeci şi trei) zile, s-a redus termenul pedepsei definitive stabilite condamnatului Zamari Ruslan, născut la *****, în total cu 189 (una sută optzeci şi nouă) zile, în privinţa perioadei rămase de 6 (şase) zile, cu titlu de despăgubire, s-a acordat condamnatului Zamari Ruslan, născut la *****, suma de bani în mărime de 300 (trei sute) lei, şi anume o unitate convenţională pentru o zi în care condamnatul a suferit încălcarea condiţiilor de detenţie, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanţelor al R.M..
3. Nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 21 august 2023, directorul Penitenciarului nr. 4 Cricova, comisar șef de justiție, Falcă Vitalie a înaintat cerere de recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii și pronunțarea unei noi hotărîri prin care plîngerea condamnatului să fie respinsă.

4. În motivarea recursului s-a invocat că soluția instanței de fond este nemotivată în partea aplicării prevederilor art. 385 din Codul de procedură penală, or calculat efectuat de instanță este unul eronat.
5. Colegiul penal, examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs formulate, cercetând materialele cauzei penale, consideră necesar de a admite recursul directorului Penitenciarului nr. 4 Cricova, comisar șef de justiție, Falcă Vitalie, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 21 august 2023, casând încheierea atacată, din următoarele considerente.
6. Potrivit art. 3 alin.(1) din Codul de procedură penală, în desfăşurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanţa judecătorească.
7. Art. V alin.(2) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală şi a Codului contravenţional) nr. 245 din 31.07.2023 (în vigoare 22.08.2023), pledează că la data intrării în vigoare a prezentei legi, recursurile declarate în cauzele penale şi contravenţionale pentru care au fost stabilite data şedinţei de judecată se examinează conform procedurii de până la intrarea în vigoare a prezentei legi.
8. La fel, conform art. 447 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.
9. Astfel, cu respectarea prevederilor legale menționate supra, avînd în vedere că data ședinței de examinare a prezentei cereri de recurs a fost stabilită după intrarea în vigoare a legii nr. 245 din 31.07.2023, Colegiul va dispune examinarea cauzei în lipsa participanților la proces.
10. În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. c) din Codul de procedură penală, judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii și anume dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător.
11. Potrivit art.473^2 alin.(l) din Codul de procedură penală, împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în care se deţine condamnatul sau prevenitul ori, după caz, din care a fost eliberat.

12. În conformitate cu art.473^2 alin.(5) din Codul de procedură penală, plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenţiei în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deţinuţi în astfel de condiţii, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenţie.
13. Potrivit cu art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.
14. Conform art. 473^4 din Codul de procedură penală, la evaluarea condiţiilor de detenţie, instanţa de judecată dă apreciere atît probelor prezentate de părţi, cît şi rapoartelor instituţiilor naţionale şi internaţionale în domeniu. La evaluarea condiţiilor de detenţie, instanţa de judecată ţine cont de efectele cumulative ale condiţiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului sau ale prevenitului, precum şi de perioada în care condamnatul sau prevenitul a fost deţinut în condiţiile contestate. În urma constatării faptului că condamnatul sau prevenitul a fost deţinut în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, instanţa de judecată obligă administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile precare de detenţie, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăşi 15 zile, după expirarea căruia instituţia penitenciară informează instanţa de judecată despre executarea încheierii. În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculîndu-se de la 1 la 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei băneşti în mărime de pînă la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condiţiilor de detenţie, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente. În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), preveniţii sînt despăgubiţi în conformitate cu art.385 alin.(5) şi (6) sau, după caz, aceştia pot înainta o acţiune civilă. Reducerea pedepsei sau, după caz, încasarea despăgubirii în valoare bănească, prevăzute la alin.(4) şi (5), se efectuează indiferent de confirmarea sau neconfirmarea vinovăţiei organului care pune în executare sentinţa sau încheierea ori a persoanelor publice din cadrul acestui organ. Dacă nu se constată încălcări ale prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în cadrul executării

pedepsei sau al detenţiei preventive, instanţa de judecată dispune respingerea plîngerii. Încheierea adoptată în condiţiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părţi, în termen de 10 zile de la data pronunţării, prin intermediul instanţei de fond. În cazul încasării mijloacelor băneşti, încheierea instanţei de judecată se execută în condiţiile prevăzute de Codul de executare.

15. Iar, conform art. 385 alin.(5) din Codul de procedură penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condiţiile de detenţie, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.
16. Astfel, potrivit motivării încheierii se atestă că instanța a stabilit că condamnatul Zamari Ruslan pentru o durată de 83 zile, s-a deținut în calitate de prevenit, iar în dispozitiv instanța i-a redus pedeapsa pentru această durată cu 166 de zile, circumstanțe care în opinia instanței au oferit prevederilor art. 385 din Codul de procedură penală, o valență triplă, or instanța a omis faptul că durata aflării în calitate de prevenit s-a inclus în termenul executării pedepsei stabilit prin hotărîrea de condamnare.
17. Aceste circumstanțe denotă că instanța a omis faptul că termenul de arest preventiv deja a fost inclus în termen de executare a pedepsei, prin urmare, instanţa nu este în drept să tripleze termenul ce urmează a fi considerat drept executat.
18. Colegiul penal în ordine de recurs, nu este în drept să administreze probe suplimentare, necesare pentru adoptarea unei hotărâri legale şi neîntemeiate, cu pronunţarea asupra tuturor motivelor din plângere, motiv pentru care, recursul urmează a fi admis, încheierea contestată urmînd a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanţa de fond în alt complet de judecată.
19. Reieșind din cele sus-indicate, conducându-se de art. 449 alin. (1) pct. 2 lit. c) din Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău, -

D E C I D E:

Admite recursul directorului Penitenciarului nr. 4 Cricova, comisar șef de justiție, Falcă Vitalie, casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 21 august 2023, prin care a fost admisă plângerea condamnatului Zamari Ruslan împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, s-a constatat faptul că

condamnatul Zamari Ruslan, născut la *****, a fost deţinut în perioada 24.03.2022-06.02.2023, în Penitenciarul nr. 11 Bălţi, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului si a libertăţilor fundamentale, s-a redus pedeapsa condamnatului Zamari Ruslan, născut la *****, pentru perioada totală de 83 zile, în care s-a aflat în detenţie provizorie în Penitenciarul nr. 11 Bălţi, în condiţiile art.385 alin. (5) din Codul de procedură penală, cu 166 (una sută şaizeci şi şase) zile, s-a redus pedeapsa condamnatului Zamari Ruslan, născut la *****, pentru perioada totală de 236 zile, în care s-a aflat în detenţie cu statut de condamnat în Penitenciarul nr. 11 Bălţi, cu calcularea a 1 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie, cu 23 (douăzeci şi trei) zile, s-a redus termenul pedepsei definitive stabilite condamnatului Zamari Ruslan, născut la *****, în total cu 189 (una sută optzeci şi nouă) zile, în privinţa perioadei rămase de 6 (şase) zile, cu titlu de despăgubire, s-a acordat condamnatului Zamari Ruslan, născut la *****, suma de bani în mărime de 300 (trei sute) lei, şi anume o unitate convenţională pentru o zi în care condamnatul a suferit încălcarea condiţiilor de detenţie, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanţelor al R.M. și remite cauza la rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul Bulhac Ion

Judecătorii Lîsîi Ghenadie

Morozan Ghenadie